

ทัพพีขวางหม้อ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เรื่องของศาสนา เรื่องของคน เวลาสัตว์ เห็นไหม สัตว์นั้นเหมือนคน สัตว์มันมีชีวิต เหมือนกัน มันแย่งกันด้วยสัญชาตญาณ แต่คนมันมีปัญญา คนมันเลยพลิกแพลงได้ เห็นไหม เวลา สัตว์มันมีปัญหาเหมือนกันนะมันก็แก้กั๊กกัน แต่คนมันหลอกกันมันหลอกกันถึงข้างในเลย

ความหลอกของคนหลอกถึงข้างใน นี่ปัญญาของคน ถึงว่านี่กิเลสมันร้ายร้ายตรงนี้ ร้าย ตรงที่ว่าถ้าพูดถึงสัตว์ สัญชาตญาณมันก็ทำได้แค่นั้นใช่ไหม แต่คนมันพลิกแพลงนะ ความพลิก แพลงของคนเอารัดเอาเปรียบกันนะ นี่คนฉลาด ถึงว่าคนฉลาดแกมโกง ถ้าฉลาดแกมโกงฉลาด ของกิเลส มันสร้างคุณงามความดีขนาดไหนนะ มันเพราะว่ามันโกงมันได้มา สิ่งของมันได้มานี้มันก็ สร้างอกุศลของมันไปด้วย เพราะมันโกงเขามา มันทำอะไรของมันไป นี่ฉลาดแกมโกง แต่โลกว่า ฉลาด

แต่ถ้าเราคนซื้อใจ คนซื้อ เห็นไหม เขาว่าคนโกง ถ้าจะยอมรับว่าโกงให้มันโกงอยู่ในธรรมใจ เขาว่าคนโกง คนที่ไม่เอารัดเอาเปรียบ คนโกงคนตรงนี้ อันนี้คนโกง แต่มันทำเพื่ออะไรล่ะ เพื่อ ประโยชน์ของใคร แต่เราว่าเราฉลาดนะ แต่เราเก็บงำความคิดของเราไว้ข้างใน เห็นไหม ถึงว่า ศาสนามันสอนได้ถึงความคิดของคนโกง นี่ตัวศาสนาถึงสำคัญตรงนั้น

ถ้าไม่มีศาสนานะ มันยุ่งมากกว่านี้อีกตัวศาสนา ถ้าไม่มีศาสนามันก็ต้องคิดว่าความคิดของ คนนี้ ต้องเอาความคิดมาเปรียบเทียบกัน แต่ถ้ามีศาสนา เอาศาสนามาเป็นตัวตั้งใจ สีล ๕ สีลบังคับ ไว้อย่างไร ความมักน้อยสันโดษ มักน้อยสันโดษเพื่ออะไร? มักน้อยสันโดษในความผิดพลาด แต่ ในความผิดใจ ในความเห็นแก่ตัวนี้มักน้อยสันโดษ ในความบีบบังคับ

แต่จะให้มีความจงใจ เขยิบคันเร่ง เห็นไหม ถ้ามันเป็นธรรมนะ ผู้นำที่เป็นธรรม ที่นี้ว่า ศาสนาเราสอนอย่างนี้แล้ว สอนไปว่าถ้ามีธรรมแล้วมันจะมีบุญกุศล ก็เลยการสร้างภาพกัน สิ่งที่สร้างภาพมันเลยเป็นสมมุติทั้งหมด เห็นไหม เป็นสร้างภาพกัน แต่ถ้าเป็นความเป็นจริงนี้ มันจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติของมัน

อย่างในพระไตรปิฎก ขุนคลังแก้ว จักรพรรดิเขาจะลองขุนคลังแก้วของเขา เขาไปถึงกลางแม่น้ำเลย จอดเรืออยู่ลำหนึ่ง เอาขุนคลังของเขาไปนั่งกัน ๒ คน บอกว่า “เอาตั้งคัมมา” ขุนคลังแก้วนี้ นะ เอามือล้วงไปในน้ำขึ้นมา มีทองคำขึ้นมา มีเงินขึ้นมาให้กับจักรพรรดิได้ ขุนคลังแก้วมันเป็น ด้วยอำนาจวาสนาบารมี นี่ศาสนาพุทธบอกไว้ ในตำนานว่าไว้อย่างนั้น

แต่ที่นี้ของเราพอจะเล่นการเมืองขึ้นไปนี้ ว่าตัวเองมีบารมี ๆ บารมีอย่างนี้บารมีอะไร บารมีมันเป็นเงินซื้อขึ้นมาทั้งหมด มันไม่ใช่บารมีอย่างนั้น สมัยโบราณ เห็นไหม คนเราจะเป็น นักการเมืองหรือว่าคนเป็นหัวหน้าคนนี้ จะสมัครนี้ไม่ยอมสมัครนะ มีแต่ชาวบ้านจับเงินให้ เป็นพยายามที่จะให้เป็นขึ้นไป เพราะว่าเขาเห็นในคุณงามความดี

แต่ที่มันไม่มีคุณงามความดี เพราะมันโลก มันเป็นวัตถุนิยม เราเอาวัตถุเจริญขึ้นมา แล้วมัน ก็ไปขัดแย้งกับความสุขของใจ เวลาแสวงหาคิดแสวงหาแต่วัตถุกันมา แต่หัวใจขึ้นมามันก็แห้งแล้ง แต่ถ้ามันเป็นศาสนานี้ เห็นไหม ที่ว่า “มัชฌิมาปฏิปทา” ให้มันพอเพียง ในหลวงเอาคำว่า “พอเพียง” ออกมา พอเพียงอย่างไร พอเพียงมันพอดีใจ เรามีกินมีใช้

แล้วเวลาคอนกินมีใช้นี้ ถ้าบอกว่าต้องสันโดษหมด แล้วคนที่มียอำนาจวาสนาบารมีละ คนที่เขามีอำนาจวาสนาบารมีเขาต้องหาได้อย่างนั้น มันมาโดยธรรมชาติของเขา คนที่มีบุญนี้มันจะมาเอง พอมาเองนี้เราจะปฏิเสธได้อย่างไร ในเมื่อมันเป็นคุณงามความดี แต่ที่มันคนไม่มีแต่มันอยากจะมี มันยุ่งตรงนี้ คนที่ไม่มีแล้วอยากจะมี พยายามทำอย่างนั้นขึ้นมาเพื่อให้มันยุ่งขึ้นมา

อันนี้มันถึงว่าปัญญาอันนี้ ถึงว่าศาสนาถึงสอนลงตรงนี้ ตรงที่ว่าให้เข้ามาตรงนี้ ให้ละอายใจของตัว ความละอายใจของตัวมันจะเข้ามาถึงใจของตัว ความละอายใจของตัวมันก็ต้องเริ่มต้น

ตั้งแต่ความคิด เห็นใหม่ มโนกรรม คนจะทำความดีความชั่วมันต้องเริ่มต้นจากความคิดก่อน พอความคิดมันคิดอย่างไรแล้วมันก็ทำออกไป แล้วมันปกปิดกันนี้

ดูอย่างกฎหมายนะ เข้าได้แค่การกระทำ เห็นใหม่ แต่ว่ามีความผิดความถูก แต่ไม่มีกฎหมายว่าความคิดในหัวใจนี่คิดผิดแล้วเก็บไว้ในหัวใจมันไม่มี มันเข้าไม่ถึง เห็นใหม่ มันถึงต้องเอาศีลธรรมนี้เข้าไป ถูกต้องตามหลักของกฎหมายด้วย ถูกต้องตามศีลธรรมด้วย กฎหมายว่าถูกแล้วก็ถูกอยู่ แล้วศีลธรรมมันถูกใหม่

นี่หลวงตาถึงได้ทำ ถ้าดึงกลับมา ๆ เขาว่าอันนี้เป็นการเมือง เป็นการเมืองอย่างไรก็แล้วแต่ มันก็เพื่อให้ความถูกต้องขึ้นมา ความพลาดพลั้งไปของชาติมันเป็นไปแล้ว แต่ก่อน เห็นใหม่ ก่อนที่จะออกมานี้ ทุกคนว่าไม่ให้มายุ่ง ๆ ถ้าไม่มายุ่ง มันเป็นไปมากกว่านี้ เพราะอะไร? เพราะหลวงตามาคำไวันะ ทางฝ่ายรัฐบาลเขาก็ไม่กล้าทำเกินกว่าเหตุ ถ้าไม่มาคำไวันั้นจะถลาไปมากกว่านี้อีก

แต่มันเหมือนที่ว่าคุณทำอะไรอยู่ แล้วมีคนหนึ่งมองอยู่ แล้วเข้าใจ รู้ทันตัวเองนี่ รัฐบาลเขาก็ต้องยังคิดเหมือนกัน ถ้าเขาไม่ยังคิดเขาจะไปมากกว่านี้ ต้องไปมากกว่านี้แน่นอนเลย นี่ประโยชน์สิ่งที่ทำเพื่อนามธรรมใจ เพื่อไม่ต้องปิดทองหลังพระ ปิดทองไม่ให้ใครรู้เรื่องเลย

แต่มันเป็นการยับยั้ง เห็นใหม่ ยับยั้งตรงไหน? ยับยั้งไอ้ความคิดที่ว่าคิดจะทำกันนั้นนะ แต่ยังไม่ได้ทำออกมานะอีกเท่าไร พอถึงตอนนี้มันก็เสียหายไปขนาดนี้ ถ้ามันเสียหายนะคนมันเดินหลงทางนะ ถ้าเราเดินทางผิด แล้วเดินไปทั้งตัวนะ มันจะเสียหายขนาดไหน นี่เดินมาครึ่งตัวแล้วก็ยังเสียหายได้ขนาดนี้

แล้วเวลายับยั้งกันนี้ก็ดี ตอนออกมาก็ดี ตอนนี้ก็ดี เห็นใหม่ ว่าเป็นการเมือง จะเป็นการเมืองหรือไม่เป็นการเมืองมันเป็นนามธรรม มันเป็นความคิดนะ มันเป็นมโนกรรม กรรมอันนั้นมันทำให้ประเทศชาติล่มจมได้ ถ้าคนมันหมดไปแล้วนะ หลงผิดใจ นี่กิเลสเป็นแบบนั้น กิเลส

คือไม่มีเหตุไม่มีผล ตัวเองคิดว่าตัวเองถูก แล้วตัวเองนี้ทำไป พอตัวเองทำไปแล้วตัวเองก็ถลำไป ๆ เพราะมันคิดว่ามันถูกใจ นี่อวิชา รู้แต่ไม่จริง รู้ว่าทำอย่างนั้นน่าจะเป็นอย่างนั้น ๆ แต่รู้ไม่รอบ

แต่ผู้ที่รู้รอบนี้ ยับยั้งไว้ ๆ ก็อ้างเหตุว่าการเมืองเพราะอะไร? เพราะปฏุชน การเมืองนี้สังคม กฎหมายนี้เขียนขึ้นมา อะไรก็เป็นการเมืองหมด ระหว่างพ่อกับแม่ก็ได้ ถ้าพูดว่าเป็นการเมืองมันก็เป็นการเมืองเหมือนกัน เพราะอะไร? เพราะพ่อแม่กับลูกนี่เป็นการเมือง การเมืองที่มันต่อรองกัน ใจ อย่างเด็กอ่อน เห็นไหม มันก็ต่อรอง มันต้องร้อง ร้องเพื่อเรียกร้องความสนใจ นี่ถ้าตีเป็นการเมืองมันก็เป็นการเมือง ในเมื่อเราจะตีการเมือง

แต่มันต้องให้ความเป็นธรรมด้วย ว่าทำเพื่อประโยชน์ของใคร ถ้าทำนี้ทำเพื่ออะไร เราเห็นนี่ เราพูดทุกคนน่าจะอยากรู้อยากช่วย แต่ทำไม่ได้ เพราะว่าอะไร? เพราะเรามีความรับผิดชอบใช่ไหม เราก็เสียของเรา เราก็กลัวของเรามีปัญหาใช่ไหม ทุกคนน่าจะอยากจะทำให้เป็นคนดี แต่มันไม่กล้าทำ

แต่ในเมื่อหลวงตานี้ทุ่มไปทั้งชีวิต เขาจะโถมตีขนาดไหนก็ให้เขาโถมตีไป นี่โลกธรรม ๘ โลกธรรม ๘ มันเป็นอย่างนั้น ทีนี้ถ้าเราทำได้เราก็ทำได้ ถ้าเราทำไม่ได้เราก็ไม่ควรขวาง ถ้าเราทำไม่ได้นะ เราควรให้กำลังใจภายใน แต่นี่จะขวางเขาไปหมดได้อย่างไร คนเขาจะทำคุณงามความดีก็ไปขวางเขา ๆ ทำไมไปขวางเขาเพื่ออะไร นี่ทัพพิอยู่ในหม้อแกงก็ไม่รู้รสของหม้อแกง เห็นไหม ในเมื่อมันไม่รู้รส มันไม่เข้าใจ มันกินไม่เป็น

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเราไปขวางเขา มันก็เหมือนทัพพิขวางหม้อ มันไม่เป็นประโยชน์อะไร ขึ้นมาเลย ในเมื่อมันต้องให้งานนี้มันก้าวเดินออกไป ความคิดในใจก็ต้องเป็นความคิดในใจ เก็บไว้ในใจก่อน ทีนี้งานเป็นงาน ในเมื่อทำงานเป็นงานมันเรื่องของกรรมนะ เรื่องของกรรมการฝืนกรรมนะ

อย่างที่ว่าเวลาล่มนี้ ล่มทั้งหมดเลย นี่สภากาบัติ ประเทศไทยนี้ทำไมมีกรรมทั้งประเทศเลย สภากาบัติคือว่ามันเป็นร่วมกันทั้งหมด ใครไม่อยากเป็นมันก็ต้องรับกรรมไปร่วมกันทั้งหมดเลย

แล้วพอไปถึงประเทศไทย ย้อนออกไปถึงเอเชียติ เอเชียนี้ลุ่มไปทั้งเอเชียเลย นี่เป็นสภากาบัติ ทุกคนเป็นอาบัติ

แต่ในขณะที่มีความทุกข์ขึ้นมา มันก็มีเศรษฐกิจเกิดขึ้นเป็นส่วนน้อย ในเศรษฐกิจคือว่าคนที่ไปแจกจ่ายผลประโยชน์ระหว่างธุรกิจขณะนั้นมันก็มี คนที่เกิดขึ้นมาจากตรงนี้ก็จะมี เห็นไหม ถ้าเป็นสภากาบัตินี้คนที่มันลุ่มไปหมด มันก็ต้องทุกข์ยากกันไปหมด ต้องไม่มีใครสามารถได้ประโยชน์จากตรงนั้นเลยติ ทำไมบางคนมีประโยชน์จากตรงนั้นล่ะ?

นี่กรรมมันถึงไม่แน่นอนไง เราจะตัดสิน ๑๐๐ เปอร์เซนต์ไปไม่ได้ เพราะมันเรื่องของกรรม เมื่อก่อน เห็นไหม ที่ว่าลัทธิคอมมิวนิสต์นี้ ลัทธิคอมมิวนิสต์ทำให้ประเทศชาติไม่เจริญ นี่ว่าลัทธิคอมมิวนิสต์ไม่ถูกต้อง มันเป็นตกขอบไปฝ่ายหนึ่ง ทูณนิยมก็ตกขอบไปอีกฝ่ายหนึ่ง

แต่พุทธศาสนา เห็นไหม ธุรกิจทางศาสนา ที่ว่าให้อยู่ได้ให้ยั่งยืนนี้ มันไม่มี มันเป็นไปไม่ได้ เพราะอะไร? เพราะว่าเราไปกระทุ้งกิเลสกัน พระพุทธเจ้าสอนให้กำจัดกิเลส เห็นไหม ให้มีความเห็นใจ ให้มีความเมตตา กัน ความเมตตาเวลาประกอบธุรกิจขึ้นมาละ ธุรกิจนี้ไม่มีการเมตตา ธุรกิจนี้มันเป็นผลประโยชน์มากที่สุด นี่ไปกระทุ้งกิเลสนี้เป็นทุนนิยม ทุนนิยมนี้เรื่องของฟูกิเลส ให้กิเลสฟูกิเลสโลกมันจะได้เจริญขึ้นมา

สิ่งที่โลกเจริญขึ้นมาเพราะว่าการเราขับเคลื่อนให้กิเลสมันขับเคลื่อนออกไป แต่ในเมื่ออันนี้ก็ผิดพลาด ในการคอมมิวนิสต์ก็ผิดพลาด ทุกคนต้องจนเหมือนกันหมด ทุกคนต้องเป็นอย่างนั้นหมด มันเป็นไปไม่ได้ไง มันเป็นไปไม่ได้ถึงว่าต้องมาเรื่องของศาสนา ในพุทธศาสน่นี้สำคัญที่สุดว่าให้คนมีความเห็นใจ มีความเข้าใจ มีความเมตตา ความเมตตาก็เหมือนกับคอมมิวนิสต์ เห็นไหม มีความเมตตาถือว่าเจือจางกัน

แต่เจือจางกันด้วยกฎระเบียบมันคนไม่ยอมรับ ถ้าเราศีลธรรม เราให้คนได้มีความเมตตาในหัวใจ เหมือนที่ว่าทุนนิยมก่อนที่เขามานี้ เขาต้องกลืนกินทางวัฒนธรรมก่อน ให้เห็นว่าการเสพ

อย่างเขาเป็นความสุขใจ การเสพแบบทุนนิยมของเขานั้นจะมีความสุขมาก ต้องเสพอย่างนั้น ต้องอยู่อย่างเขา เห็นไหม

แล้วประเทศอันสมบูรณฺ์ละ เราเกิดในประเทศอันสมบูรณฺ์ บ้านเราไม่ต้องปลูกอย่างนั้นก็ได้ เราปลูกของเราทรงไทยก็ได้ ความใช้จ่ายนะเราไม่ต้องใช้อย่างนั้นเราก็มีความสุขของเราได้ ความสุขคือความสุขใจ ศาสนาสอนว่าความสุขคือครอบครัวนี้ พ่อแม่ลูกขี้มี่ยมแจ่มใส นั่นคือบุญกุศล คือความสุข

แต่ทุนนิยม ความสุขคือว่าต่อยอดของตัวเองขึ้นมาให้มากเท่าไรตรงนั้นถึงจะเป็นผลงานของเขา แต่เขาไม่ได้มองว่า ความสุขในสุขใจนะสุขใจของเรา แล้วเราอยู่ เห็นไหม สมัยเราอยู่คุณลองมันมีความสุขมากขนาดไหน ร่มเย็นขนาดไหน แต่เราไปมองว่าชีวิตแบบนี้เป็นชีวิตไม่มีความสุข เพราะอะไร? เพราะเขาให้ค่าทางวัฒนธรรมไปแล้วไง ถ้ามีความสุขต้องอยู่บ้านอย่างนั้นๆ ตามของเขา

แล้วเราก็ทั้งตรงนี้ ทั้งบุญกุศลของเรา เกิดในประเทศอันสมควร ที่อยู่ในประเทศนั้นมีความสุข เราทั้งวัฒนธรรมอย่างนั้น เพื่อจะอยู่แบบฝรั่งไง อยากอยู่แบบฝรั่ง เราก็ต้องขวนขวายหาแบบฝรั่งไง นี่ศาสนามันเน้นย้ำตรงนี้ว่า ประเทศใดก็แล้วแต่ในโลกนี้ เกิดตรงไหน ถ้าเราหาความสุขได้ในตรงนั้นนะ มันก็ว่าเราเกิดด้วยกรรม

เราจะเคลื่อนย้ายนะ การเคลื่อนย้ายของมนุษย์ เคลื่อนย้ายไป อันนั้นก็เห็นว่าเขามีความพอใจอย่างนั้น เป็นความเชื่อใจ โคนหลอกใจ ความเชื่อว่าเคลื่อนย้ายไปอยู่ในวัฒนธรรมอย่างนั้นแล้วจะมีความสุข ไม่มีความสุขหรอก มันฝืนกับความรู้สึก ความรู้สึกใครออกจากบ้านไป คิดถึงบ้าน คิดถึงแหล่งที่อยู่ของตัวเอง

แต่เพราะว่าเราคิดเอาเอง เห็นไหม เราคิดเอาเองแล้วเราไม่ช่วยกัน พอเราไม่ช่วยกันนะเราก็ต้องแสวงหาอย่างนั้น ถ้าเราช่วยกันนี้ แล้วใครเป็นผู้นำ? หลวงตาออกมาเป็นผู้นำ เราก็คิดออกมาว่า เราช่วยเต็มที่เลย แต่ทำได้แค่นี้เพราะอะไร? เพราะเรามีความสามารถแค่นี้ เราไม่สามารถจะไป

เรียกร้องเอาจากใครได้ ไม่สามารถจะเรียกร้องให้คนอื่นช่วยเหลือได้ แต่เราช่วยเหลือด้วยกำลังใจทั้งหมด แล้วถ้ามีความสามารถเท่าไรทุ่มให้ทั้งหมด

แต่เราไม่ได้ไปขวางหรือแล้วเราจะไปขวางกันทำไม เราจะทำงานแล้วเราจะไปขวาง มันจะได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา ไม่มีประโยชน์สิ่งใด ๆ เลย หูก็ให้เป็นหูมนุษย์ เห็นไหม ไม่ใช่หูตะกร้าอย่างนั้นนะไม่ได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา แล้วมันจะขวางแล้วมันก็ไม่มีประโยชน์กับใครทั้งสิ้น เราต้องร่วมมือกัน ถึงความจะว่าบางอย่างไม่ถูกใจ ต้องเก็บไว้ในหัวใจ

ดูอย่างร่างกายของเราสิ มือนี่มันบอกว่ามันนี้เสียเปรียบที่สุดเลย จะกินอาหารก็ต้องใช้มือจะทำอะไรก็ใช้มือ มือนี่เป็นสิ่งที่ว่าไม่ได้สพอะไรเลย แต่ต้องเอาให้คนอื่น ปากนี่เอาเปรียบที่สุดเลย อยู่เฉย ๆ ได้แต่กิน ๆ เห็นไหม นี่แม้แต่ร่างกายมันยังเสมอกากันไม่ได้เลย หน้าที่เป็นหน้าที่อันนี้ก็เหมือนกัน ในเมื่อเราทำไม่ได้เราก็ต้องอยู่ของเราสิ แต่เราจะไปขวางคนอื่นได้อย่างไร เราไม่กินจะปิดปากคนอื่นไม่ให้คนอื่นกิน เป็นไปไม่ได้

ฉะนั้นว่าตรงนี้ต้องย้อนกลับมาที่เรา ย้อนกลับมาที่เราแล้ว ถ้าความเห็นของเราไม่มีความเห็น คือเห็นแล้วไม่เห็นด้วย ก็เก็บไว้กรณีนี้ แต่กรณีที่ช่วยชาติ เห็นไหม กรณีที่วายกทั้งหมดขึ้นมา ถ้ายกได้เราต้องเห็น แล้วคุณ กาลเวลาพิสูจน์กันว่า ถ้ากระบวนการนี้จบแล้วใครจะถูกใครจะผิด เอวัง